Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. post. - II Gruppo

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava: Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo: Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L 30
Naročnina: Mesečno L 130
Za inozemstvo: Mesečno L 210
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto IX. - Štev. 2 | Gorica - 10. januarja 1957 - Trst | Izhaja vsak četrtek

Pismo našim dopisnikom

Zdi se nam koristno, poslati našim gorečim in manj gorečim sodelavcem in dopisnikom skupno pismo, ki ga bodo z zanimanjem prebrali tudi vsi naši prijatelji. Tedenski katoliški časopis je važna zadeva in zato je prav, da se tudi o dopisovanju včasih kaj pomenimo:

1. Prvo načelo je: Vsako pismo na uredništvo mora biti podpisano. Noben časopis ne objavlja dopisov in poročil, ki pridejo v uredništvo brez podpisa. Podpis ostane vedno tajen, članek ali poročilo se v časopisu podpiše s pravim imenom le v edinem slučaju, če dopisnik to izrecno želi. Vsa uredništva na svetu imajo lepo navado, da pisma brez podpisov romajo po najkrajši poti v globok uredniški koš.

2. V naš časopis lahko piše vsak in o vsem, kar bi naše bralce zanimalo. Mnogi napačno mislijo, da v naš časopis pišejo edinole duhovniki. Nasprotno, v naš list pišejo mnogi požrtvovalni laiki in prav želimo, da se ta krog še bolj razširi. Napačno mislijo tudi tisti, da sme n. pr. o cerkvenih ali splošno znanih stvareh v župniji pisati le krajevni duhovnik. Tu velja popolna svoboda. Piše lahko vsak, samo da odgovarja resnici. Monopolistični način dopisovanja imajo samo komunisti, katoliški časopisi pa sprejemajo resna in podpisana poročila od vseh. Urednik ima vso pravico, da sam presodi, kaj se v listu objavi ali ne. Urednik je odgovoren za vse in njegove škarje so velikokrat tudi potrebne.

3. Še bolj važno je vprašanje, kako je treba pisati. Kratko svetujemo: pišite tako, da bodo ljudje radi brali. To je seveda umetnost, ki pa je za nekatere prava lahkota, samo da so taki srečni ljudje z lahkim peresom navadno malo goreči in tudi včasih površni. Če je treba pisati o temnih straneh življenja, pišite vedno vsaj v zaključkih optimistično in nikar naj se dopisi v katoliškem listu ne končujejo v ostrem tonu. Pišite pa o vsem in nikar samo o cerkvenih dogodkih. Naše življenje se razvija na vseh področjih in le diktatorska volja nekega tržaškega peropraska je, naj bi »K. glas« pisal samo o verskih stvareh, o vsem drugem pa neki drugi stari list. Zato pišite o vsem in za vse!

4. Večkrat beremo v raznih časopisih takšen uvod: »Iz našega kraja se malo oglašamo: z dobrimi stvarmi se nočemo hvaliti, slabih pa nočemo na veliki zvon obešati!« No, če bi se vsi dopisniki držali tega načela, bi bili vsi listi prazni, saj v življenju drugega ne doživljamo, kakor le dobre in slabe stvari. Po tem načelu, za katerim se skriva prava brezbrižnost ali celo lenoba, bi časopisi izgubili vsak stik z bralci, kar pomeni počasno hiranje in končno smrt vsakega lista. V vsakem kraju ima življenje svoje sončne in senčne strani. Pa bolj posrečeno izbirajte in le vsak tudi senčni dopis zaključite z dobro voljo in nasmehom. Tudi drugo načelo: da je treba domače umazane cunje samo doma prati, je prav tako zgrešeno. Vsake stvari res ne kaže »na svitlo dati«, toda o vsem molčati pa tudi ni dobro in koristno. Časopis je javna tribuna in večkrat tudi javna poboljševalnica, samo prav ga moramo rabiti in se po pametnih načelih v listu ravnati!

5. V naš list smo vnesli dve rubriki, ki sta večkrat zelo zanimivi in jih nikar ne prepuščajte samo uredništvu. Mislimo na rubriko: Vprašujete — odgovarjamo in na: Med trnjem in osatom. Znano nam je, da prav te kratke dopise, ki so večkrat zelo zanimivi, naši prijatelji radi berejo. Vabimo vse pridne dopisnike, pripravljajte gradivo tudi za te odstavke. Čudno se nam zdi, da ne pride več vprašanj, na katere mora navadno odgovarjati uredništvo. Pošiljajte veliko vprašanj in bo veliko odgovorov. Vprašanje postaviti pa je zmožen vsak, ki zna pisati in ima vsaj malo dobre volje.

To je le nekaj navodil za to javno pismo našim gorečim in manj gorečim dopisnikom. Naj se oglasi še kdo drug in pošlje kaj več in še bolj koristnega za vse naše dopisnike. Naš list ima seveda neozdravljivega raka in prav zato gre delo težko naprej. Ne moremo namreč dajati denarne nagrade nobenemu sodelavcu, ker vsako leto zaključimo račune za tisk z dolgovi. Lansko leto smo naš dolg v tiskarni pokrili z darovi tiskovne nedelje in tako upamo, da bo tudi letos. Naše idealne dopisnike pa le vabimo, naj nam ostanejo zvesti in odslej naprej še bolj delavni in skrbni!

POVRATEK K STALINIZMU

Tajnik sovjetske komunistične partije Hruščev, ki je pred devetimi meseci obtožil Stalina, da je bil največji zločinec, da je dal poklati na tisoče nedolžnih ljudi in da je kriv vsega zla v Sovjetski zvezi in podložniških državah, je prejšnji teden na nekem diplomatskem sprejemu vnovič postavil Stalina za vzor vsem komunistom. Rekel je celo, da je tudi on stalinovec, če gre za boj proti imperializmu in sovražnikom komunizma, ki jih je treba uničiti. O Stalinu je rekel, da je imel napake, a njegove zasluge so večje od napak.

Kaj naj to pomeni? Zakaj ga je prej vrgel s prestola, zdaj pa ga postavlja nazaj? Pred devetimi meseci je bilo v Sovjetski zvezi tolikšno nezadovoljstvo proti kremeljskim voditeljem, da je bilo treba zvreči na nekoga krivdo za vse, kar je moralo in še mora sovjetsko ljudstvo trpeti. Hruščev je upravičeno zvrgel krivdo na Stalina, le tega ni povedal, da so on in njegovi kremeljski sodelavci vse Stalinovo delo odobravali in so zanj soodgovorni.

Hruščev se je zmotil

Toda Hruščev se je zmotil. Ko je obsodil kult Stalinove osebnosti in grajal njegovo nasilje, je sprožil val, ki se je spremenil v plaz. V Sovjetski zvezi in podložniških državah so ljudje upravičeno začeli zahtevati svobodo. Nastali so znani dogodki na Poljskem, Madžarskem, pa tudi v drugih podložniških državah in v sami Sovjetski zvezi. Delavstvo zahteva več kruha, podložniški narodi terjajo svobodo. Komunizem in sovjetski imperializem sta zabredla v globoko krizo. Tudi pod Hruščevom so se morali komunisti zateči k sili in krvavi intervenciji, če so se hoteli obdržati na oblasti. Delajo isto, kot je delal Stalin. Od tega do formalne rehabilitacije stalinizma je bil samo en korak in Hruščev ga je tudi naredil. Zdaj vemo, da je vlekel za nos delavce pred devetimi meseci in pred enim tednom.

Konec koeksistence

Utvara koeksistence je trajala eno leto, utvara destalinizacije pa še manj. Zdaj smo spet v popolni hladni vojni. Nasproti si stojita Zahod s svojo vsaj v bistvu zahodno-krščansko omiko in komunistični Vzhod s svojim nasiljem in brezbožnim materializmom. Med njima divja boj na vseh področjih. Konec je ženevskih smehljajev in mirnega sožitja. V komunističnem svetu je zavladal mrtvi Stalin, simbol železne roke, brez katere mora komunistični svet propasti.

Komunistična kriza

Hruščev se je vrnil k stalinizmu, ker je svetovni komunizem zabredel v krizo. Danes dela čas proti njemu. Vse mu leze narazen. Poljaki hodijo svoja pota, Madžari so se uprli, sovjetski študenti zahtevajo, da jim ne skrivajo več resnice, ter izgubljajo prejšnjo vero v komunizem, sovjetsko ljudstvo zahteva boljše življenjske pogoje, več kruha in surovega masla namesto topov. Tudi na Zahodu je začel komunizem razpadati. V Italiji zapuščajo Togliattija najvidnejši komunisti. Hruščevu in njegovim so zagorela tla pod nogami. Kaj naj naredi? Rekel je s Stalinom, da je treba sovražnika uničiti. Tako vedno delajo diktatorji, kadar čutijo, da izgubljajo oblast. In zdaj se držijo na oblasti le še s silo. Proti vsem krivovercem titovskega in gomulkovskega kova so povzdignili glas, da je moskovski komunizem edino pravilen in da ga je edino pravilno uresničila le Sovjetska zveza, katero morajo vsi poslušati. Če ne gre zlepa, pa bo šlo zgrda. A kako dolgo? Svoboda terja svoj davek in prej ali slej ji ga bo moral plačati tudi komunizem s svojo — smrtjo. Danes Sovjetska zveza ni več nevarna zaradi nadmoči nad ostalim svetom, saj smo videli, kako krhka je njena moč. Nevarna pa je zaradi brezizhodnega položaja, v katerega je zašel komunizem. Preden bo komunizem sprejel misel na konec, bi kakšen moskovski fanatik utegnil sprožiti vojno, da bi spravil v nesrečo še druge. A Sovjetska zveza lahko vojno le sproži, ne more pa v njej zmagati.

Vzhodnonemški komunisti v Moskvi

Tudi za vzhodnonemške komuniste ni položaj nič rožnat. Delavce priganjajo s puškami k delu in jih stražijo, da se ne uprejo. Uporne študente izključujejo z univerz in zapirajo. Ljudstvo pa jih ne mara. Na drugi strani imajo gospodarsko cvetočo zahodno in svobodno Nemčijo, ki vleče nase kakor magnet podložnike pankowske vlade. Zdaj je zmanjkalo še premoga, ali pa se je podražil, ker ga Poljaki ne prodajajo več Vzhodni Nemčiji po znižani ceni, ampak po ceni, ki velja na svetovnem trgu. Kaj sta hotela storiti Grotewohl in Ulbricht, ki imata v rokah vso oblast pod zaščito sovjetskih tankov? Šla sta v Moskvo po gospodarsko pomoč. Rada bi ustvarila videz, da sta dosegla vsaj nekaj podobnega, kakor Gomulka za Poljake, čeprav sta Moskvi bolj pokorna kakor njuni poljski rdeči tovariši. Moskva, ki je sama v gospodarskih škripcih, jima bo nekaj gotovo vsaj obljubila, a vsega ne. Tako bosta morala tudi v bodoče vleči naprej, kakor bo pač šlo.

Nova ameriška politika

Ko so skušali Angleži in Francozi s silo spraviti Nasserja k pameti, so Amerikanci zahtevali od njih, naj spravijo puške in topove ter se brž umaknejo domov. Tako je bil rešen mir, neurejena pa so ostala vsa vprašanja, ki povzročajo napetost na Srednjem Vzhodu, to je Sueški prekop in smrtno sovraštvo arabskih držav do Izraela. Na Srednji Vzhod sili Sovjetska zveza, ki od spredaj hujska arabske države in podpira njihove vlade pri pretirani nacionalistični politiki, od zadaj pa že pripravlja komunistične prevrate, ki naj bi sedanje vlade odpihnili in spravili na površje komuniste. Edina sila, ki more Sovjete ustaviti, če treba tudi s silo, so Združene države. One tudi edine lahko kaj storijo za ureditev sueške ter izraelske zadeve, da ne bo nove vojne. Vse to zdaj skuša nekako urediti predsednik Eisenhower z novo ameriško politiko za Srednji Vzhod. To politiko je obrazložil kongresu s posebno poslanico. Eisenhower v tej poslanici prosi kongres, naj mu dovoli uporabiti na Srednjem Vzhodu ameriške vojaške sile, ako bi Sovjetska zveza ali kaka druga država, ki je pod njenim nadzorstvom, napadla kakšno državo na Srednjem Vzhodu in bi napadena država zaprosila za ameriško pomoč. Vse skupaj je predsednik še podredil določilom Varnostnega sveta in listine Združenih narodov. Poleg tega je zahteval skupno 600 milijonov dolarjev, ki bi jih dale Združene države v prihodnjih treh letih kot gospodarsko, finančno in tehnično pomoč arabskim državam na Srednjem Vzhodu, da bi uredile svoje gospodarstvo, odpravile bedo svojega prebivalstva in tako res dobile gospodarsko podlago za politično neodvisnost. S tem so Združene države postavile Sovjetski zvezi mejo na Srednjem Vzhodu in izjavile, da bodo nastopile s silo, ako bi skušali Sovjeti to mejo kljub opozorilu prekoračiti. Jasno je, da ta politika ni všeč Sovjetski zvezi in njunima arabskima prijateljicama Siriji ter Egiptu. Ostali svet jo je na splošno ugodno sprejel, saj vidi v njej izpolnitev važne vrzeli, nevarne za svetovni mir.

Rdeči zbor v Budimpešti

V dneh od 1. do 4. januarja so zborovali v Budimpešti rdeči prvaki iz Sovjetske zveze, Madžarske, Češkoslovaške, Romunije in Bolgarije. Manjkali so zastopniki Poljske, ki so vabilo vljudno odklonili, Vzhodne Nemčije, ki so bili takrat ravno v Moskvi, ter Jugoslavije, ki niso bili povabljeni. Menili so se, kako bi zamašili luknje v stavbi svetovnega komunizma in sovjetskega imperija, iz katerih na vseh straneh teče. Vodila sta jih sam Hruščev in Malenkov. Na koncu so izdali poročilo, polno obljub, kot smo jih pri komunistih že vajeni 40 let.

Program Kadarjeve vlade

Hruščev in Malenkov sta tudi odobrila program Kadarjeve vlade, ki so ga tako le lahko po dolgih napovedih objavili, dasi bo tudi po njegovi objavi ostalo vse pri starem. Izjava pravi, da bodo Sovjeti ostali na Madžarskem in da se bo Kadar pogajal z nekomunisti o sodelovanju pri gospodarski obnovi ter morda tudi v vladi. Poudarja pa, da druge stranke ne bodo dovoljene, da bodo komunisti vse, vsi ostali pa nič. Vlada je sprejela eno samo zahtevo opozicije, a tudi to le delno: pravi namreč, da bo dovolila neobvezni verski pouk v šolah. Torej v bistvu nič novega, prepad med Kadarjem in ljudstvom je ostal. Opozicijske skupine so se dogovorile, da se bodo pogajale s Kadarjem le skupno in bodo zahtevale svobodno delovanje nekomunističnih strank ter razpis svobodnih volitev.

Beseda naših nadpastirjev

Prečastiti monsignor!

Naprosili so me, naj odobrim nedeljo 27. jan. kot dan katol. tiska: jaz sem to storil za svojo škofijo. Ob tej priložnosti želim povedati dve vzpodbudni misli, eno vernikom, drugo listu.

Vernikom pravim: podpirajte, kupujte in berite dobre katoliške časopise. To je vaša dolžnost. Oni vam bodo pomagali prav presojati ideje in dogodke v luči evangeljskih naukov.

In Vam, g. urednik, priporočam, da ohranite listu, ki ga vodite, pravi katoliški duh. Resnica v člankih, pokorščina Cerkvi, spoštovanje do cerkvenih nadpastirjev, bratska ljubezen, ki naj veže vse preko razlike jezikov in posebnih interesov, čustva ljubezni tudi v polemiki, boj brez kompromisov zoper verske in socialne zmote.

Prav iz srca blagoslavljam Vas in Vaše sodelavce in vse bralce.

Trst, dne 3. januarja 1957

ANTON, škof

Za izstradanje Madžarov

Na Madžarskem se je začela doba množične brezposelnosti. Kadarjeva vlada je ukazala podjetjem, da morajo odpustiti vse delavce, ki jih ne morejo polno zaposliti zaradi pomanjkanja elektrike, premoga ali surovin. S tem so komunistične vladne oblasti priznale gospodarski polom. Njihovo priznanje poloma je razvidno tudi iz dejstva, da se obračajo na druge države, tudi zahodne, za nujno pomoč. Dva meseca po uporu se Kadarju še ni posrečilo urediti državnega gospodarstva. Doslej so mu delavci nagajali z zavlačevanjem dela po tovarnah in s sabotažami. Zdaj pa je mož naredil načrt za maščevanje. Ko je za silo preuredil komunistično milico, je sklenil delavce metati iz tovarn in jih izstradati.

„Katoliški glas" v vsako slovensko družino!

Avstrijski predsednik umrl

V petek je umrl na Dunaju 84-letni predsednik avstrijske republike Theodor Körner. Zadela ga je srčna kap med razgovorom z zdravnikom, ki ga je prišel pregledat. Po poklicu je bil vojak. Večkrat je bil zaprt in interniran. Po prepričanju je bil socialist, ostro pa je nasprotoval komunizmu. Zaradi prijaznega vedenja je bil med ljudmi zelo priljubljen. Pokopali so ga 10. januarja.

NAŠ TEDEN V CERKVI

13. 1. nedelja, 1. po Razgl.: sv. Družina
14. 1. ponedeljek: sv. Feliks iz Nole, sp.
15. 1. torek: sv. Maver, opat
16. 1. sreda: sv. Marcel, p.
17. 1. četrtek: sv. Anton Puščavnik
18. 1. petek: sv. Petra stol v Rimu
19. 1 sobota: sv. Marij in tov.

*

STOL SV. PETRA V RIMU. Po binkoštnem prazniku so se apostoli razšli po svetu, oznanjevali nauk in ustanavljali škofije. Vsako leto so kristjani nato obnavljali slovesen spomin na ustanovitev svoje škofije.

Sv. Peter je najprej imel svoj vladarski prestol v Antijohiji. Od tod se je umaknil Herodu Agripi. Sedež nove škofije je postavil v Rimu, od tam je vladal na vse strani po svetu, kot vrhovni poglavar.

Stol ali prestol sv. Petra, ta praznik spominja na ustanovitev rimske škofije; to je važno za ves krščanski svet. Od materialnega prestola Petrovega je ohranjenih nekaj lesenih kosov. Ti kosi so vsi prevlečeni s slonovo kostjo. Ohranjeni so v velikem relikvijariju v presbiteriju vatikanske bazilike.

Mnogo vladarskih prestolov se je zrušilo, mnogi izmed njih so se zaletavali v Petrov prestol. Zrušili so se, Petrov pa še stoji. Stal bo — po Jezusovi obljubi, do konca sveta.

Blagor mu, kdor se nad njim ne pohujša.

IZ SV. EVANGELIJA

Ko je Jezus dopolnil dvanajst let in so po običaju praznika šli v Jeruzalem ter se po končanih prazniških dneh vračali, je ostal deček Jezus v Jeruzalemu in njegovi starši tega niso opazili. Misleč, da je pri družčini, so šli dan hoda in ga iskali med sorodniki in znanci. In ko ga niso našli, so se vrnili v Jeruzalem in ga iskali. Po treh dneh so ga našli v templju, ko je sedel sredi učiteljev, jih poslušal in povpraševal. In vsi, ki so ga slišali, so strmeli nad njegovo razumnostjo in njegovimi odgovori. Ko so ga ugledali, so se zavzeli in njegova mati mu je rekla: »Sin, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.« — In rekel jima je: »Kaj sta me iskala? Nista li vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?« — Toda ona nista razumela besede, ki jima jo je rekel. In vrnil se je z njima ter prišel v Nazaret in jima je bil pokoren. In njegova mati je vse te besede ohranila v svojem srcu. In Jezus je napredoval v modrosti in starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh.

*

Sv. Družina je bila najodličnejša in najpopolnejša družina, kar jih je bilo in kar jih še bo na tem svetu.

Sestavljale so jo najvišje zemeljske osebe: Jezus, Marija in sv. Jožef. Jezus, vemo, kdo je bil: učlovečeni božji Sin, Bog in človek, kralj in Rešenik, ki je prišel, da otme človeški rod. Kolika čast in zadoščenje za Devico Marijo, ki je bila prava Mati božjemu Sinu! Edinstvena in neponovljiva čast. Pa tudi sv. Jožef ni bil brez velike časti: saj je bil Marijin zakonski mož in pred človeško postavo nele Jezusov oskrbnik, marveč celo oče. Tudi Jožefova čast je torej bila izredno velika. Že sam položaj in dostojanstvo teh treh oseb, tako vzvišena, nas vlečeta k njim. Danes so v nebesih. Zatekajmo se neprestano k njim in kličimo na pomoč!

A ne samo najodličnejša, temveč tudi najpopolnejša med vsemi je bila sv. Družina. V njej ni bilo ne grešnikov ne grehov; nobene nemorale, ne trenja ne prezirov ne prevare ne izdajstev. Bilo je vse sveto, pošteno in polno neskaljene ljubezni. Popolna morala, popolno soglasje, sočutno razumevanje, dobri odnošaji, globoka in trajna ljubezen. V tisti hiši je vladal Bog. Vse je dihalo, gorelo in delalo zanj. Tam je bil satan brez moči: ni imel ne oblasti ne vpliva. O blažena sv. Družina!

Vredna torej, da postane svetli vzor vsem ostalim družinam tega sveta. V sv. Družini najdemo dragocen vzgled in pravilo lepega zakonskega in družinskega življenja.

Zakonci, možje in žene, zgledujte se po Jožefu in Mariji! Posnemajte njuno ljubezen, neomajno medsebojno zvestobo, požrtvovalnost za Boga in skrb za otroka. Tudi njima ni manjkalo križev in težav, pa sta vse vdano prenašala iz ljubezni do Boga.

Vam otrokom sveti in vabi v posnemanje sam Jezus: s svojo modrostjo, pridnostjo, vnemo za Boga, ponižnostjo in ubogljivostjo. Bil je Bog in kljub temu pokoren ljudem.

Cela sv. Družina nam nudi vsem ta velik nauk: Mi smo ustvarjeni za Boga. Živimo, delajmo in trpimo Zanj!

Poročilo o delovanju Slov. dekliškega krožka v Rimu

Prečastiti gospod urednik! Ko prinašate poročila o delovanju raznih društev in katoliških zvez, smo mislile, da je prav, da tudi me povemo, kako je potekalo delo našega dekliškega krožka v letu 1956. Zbirale smo se vsako nedeljo v kapelici šolskih sester na Via dei Colli 10 pri popoldanski pobožnosti, nato pa smo odšle v našo skromno sobico. Vsako nedeljo smo imele poleg govorov preč. g. Kranjca in predavanj preč. g. podravnatelja dr. Jezernika, ki so jih spremljale skioptične slike, razgovor za bodoče večje prireditve, obravnavo, kako bi pridobile nove članice, in podobno.

NAŠE PRIREDITVE

Večje prireditve smo imele: za pust, ko smo igrale za članice in za najožje podpornike društva igro *Filipič in Tipič*. V začetku junija smo imele v pravi gledališki dvorani prvo večjo igro Sv. Elizabeta. O igri je poročal tudi »Katoliški glas«. Na njej se je zbralo nad 120 Slovencev. Tako smo ugotovile, da zmoremo tudi kaj več, in nameravamo tudi prihodnje leto prirediti novo igro, ki bo seveda po začetnih težavah gotovo še bolje uspela kot prva. Po tej igri v juniju so posamezne članice morale z družinami na počitnice, tako smo prihajale samo še tiste, ki smo ostale ves čas v Rimu. Meseca avgusta smo se znova zbrale v večjem številu in priredile *dvoje izletov*. Oba nam ostaneta v zelo lepem spominu. Bile smo v Grottiferrati, kjer smo na obširnem vrtu slovenskih šolskih sester imele izredno zabaven popoldan. Ob bogatem prigrizku in slovenskih pesmih ter deklamacijah nam je namah potekel prosti čas. V kapelici pa smo imele še prej pete litanije z blagoslovom.

Drugi izlet smo napravile na Farnezino pri Rimu. Tudi tam smo imele najprej pete litanije, nato pa izredno prijeten družaben večer.

Na misijonsko nedeljo smo imele *misijonsko prireditev*, ki se je pričela s slovesnimi litanijami in blagoslovom, nato pa je imel govor o naših dolžnostih do misijonov preč. gospod misijonar Susman. Govoru je sledil srečolov v korist misijonov. Predsednica, katero je preč. g. Kranjc naprosil, naj pove nekaj besed, je za uvod v srečolov kratko dejala: Dekleta, veste zakaj gre, zato vam samo to rečem: odprite srca in borše (denarnice). Seveda smo se vabilu hitro odzvale in na mah pokupile vse listke. S prostovoljnimi darovi in izkupičkom od srečolova smo zbrale precejšnjo vsoto, ki smo jo del poslale slov. misijonarju Podržaju za njegove misijonske potrebe, drugi del pa lazaristu Lenčku v Argentino v sklad za slov. misijonarje.

Ta sestanek je bil za naš krožek še posebej važen. Izvolile smo na njem tudi svoj odbor in si porazdelile naloge za bodoče delo v krožku. Za predsednico je bila izvoljena Marija Marinškova, ki je duša krožka že polnih petnajst let.

25. novembra smo se *udeležile skupnih molitev za madžarski narod* v cerkvi sv. Petra.

MIKLAVŽEVANJE IN BOŽIČNICA

2. decembra smo imele *Miklavževo prireditev*. Kot vsako leto nas je tudi letos obiskal sv. Miklavž. Je pa bil zelo mlad in nas je tako težke stvari spraševal, da smo kar omagovale. Nazadnje smo videle, da je pri nekaterih vprašanjih še sam imel napisan odgovor... No, pa smo kljub temu ušle parkljem, ki jih je pustil na ulici, in celo žele pohvalo od njega.

Ko nas je sv. Miklavž zapustil, nam je v prelepem govoru prikazala podpredsednica Kristina svoje mladostne spomine na prvi njen Miklavžev večer, ki ga je preživljala v pregnanstvu po prvi svetovni vojni v bedi in mrazu, v napol zgrajenih barakah in prejela vsa srečna rdeče jabolko, 4 fige in 10 centesimov za zvezke. Potem je morala z doma v tujino v službo. Poslej ni bilo zanjo več Miklavžev. Znova jo je obiskal šele, ko je po mnogih letih prišla v Rim in pristopila v slovenski dekliški krožek.

Po njenem govoru, ki nam je vsem obudil spomine na dom in prve Miklavževe večere iz srečnih otroških let, smo imele čajanko. 9. decembra pa smo imele *akademijo na dast Brezmadežni*. Na sporedu so bile deklamacije, nato pa govor preč. g. Kranjca o Brezmadežni. Nakar smo zapele nekaj Marijinih pesmi.

Vseh naših večjih prireditev se ljubeznivo udeležujejo tudi naše dobre slovenske šolske sestre, ki nam tudi sicer vedno stojijo ob strani.

Ker smo bile zaposlene, smo preložile praznovanje naše božičnice na zadnjo nedeljo v decembru. Ob ljubkih jaslicah in razsvetljenem drevešču nam je odbornica Pepca prečitala božični evangelij, nakar smo zapele večno lepo pesem Sveta noč, blažena noč. Sledile so še nadaljnje slovenske božične pesmi. Zatem je imela iskren govor podpredsednica Kristina. V njem je prikazala vso lepoto božičnega praznika in njegov pomen za vse ljudi zlasti za nas dekleta.

Govoru je sledilo petje božičnih pesmi, tem pa zelo bogata tombola. Večer je minil v res prijetnem domačem slovenskem razpoloženju.

KAKO SMO ORGANIZIRANE

Kot smo že omenile, smo se *organizacijsko* letos še bolj povezale. Tako smo določile članarino, knjižničarka Anica je skrbno na delu, da dobi za našo knjižnico čim več novih knjig, dočim je dosedanjo knjižnico že izredno lepo uredila. Tajnica Stanka vodi zapisnik sej in pridno vabi pismeno vsa dekleta na naše prireditve. Blagajničarka Pepca pa budno pazi na vsako liro, ki pride v našo zelo skromno blagajno. Podpredsednica Kristina skrbno sestavlja govore in s svojimi nastopi vedno znova poživlja razpoloženje med nami. Nad vsemi pa bdi predsednica Marija, ki je povsod poleg s svojimi nasveti in bogatimi izkušnjami. Da smo pa to dosegle, je predvsem zasluga preč. g. Kranjca, ki nas je duhovno vodil skozi vse leto in nam vedno pomagal, za kar se mu najiskreneje zahvaljujemo s prošnjo, da bi tudi v bodoče pomagal našemu krožku.

NAČRTI ZA LETO 1957

Za leto 1957 imamo mnogo načrtov: sistematično pridobiti čim več novih članic, naprositi slovenske duhovnike, ki bivajo v Rimu, da nam vsak mesec predavajo na našem širšem sestanku; prirediti eno večjo in več manjših iger; izpopolniti knjižnico; izvežbati članice za razne nastope; doseči duhovno poglobitev članic; proslaviti 15-letnico obstanka Slov. dekliškega krožka v Rimu, in izvesti še celo vrsto drugih pobud.

Ob zaključku našega poročila pa se zahvaljujemo vsem: preč. g. voditelju Kranjcu, preč. g. dr. Jezerniku, častitim slovenskim šolskim sestram za sve dobro, ki so ga storili za naš krožek. Prav tako se zahvaljujemo preč. g. dr. Robiču, ki nam dobrohotno nudi streho za naše sestanke. Enako vsem članicam, ki tako vestno prihajajo na sestanke in so pripravljene tudi z osebnimi žrtvami pripomoči k čim večjemu razvoju našega krožka. Vsem, kakor tudi Vam, g. urednik, želimo mnogo blagoslova v letu 1957.

Naš natečaj za naročnike in poverjenike

V mesecu katol. tiska smo. Ker se živo zavedamo važnosti, ki jo ima katol. tisk za versko in prosvetno življenje med kristjani, je naša goreča želja, da bi se ta tisk čimbolj razširil in tudi izboljšal. V ta namen se je sestal pretekli teden v Gorici širši uredniški odbor KG za Gorico in Trst ter izdelal načrte, kako doseči eno in drugo. Med ostalimi sklepi je bilo določeno, da se razpiše poseben natečaj med naročniki in poverjeniki za to leto 1957, in sicer:

1. Kdor dobi pet novih naročnikov, ki poravnajo celoletno naročnino za leto 1957 v teku meseca januarja, dobi v dar novi molitvenik Kristus Kraljuj ali pa Mohorjeve knjige za prihodnje leto 1958.

2. Med tistimi poverjeniki, kateri naberejo deset ali več naročnikov, ki bodo poravnali celoletno naročnino do 31. januarja, bomo izžrebali enega, ki bo šel zastonj na skupno romanje v Marija Zell v Avstrijo prihodnje poletje.

3. Med starimi in novimi naročniki, ki poravnajo naročnino do 31. januarja, bomo prav tako izžrebali enega za brezplačno romanje v Marija Zell.

4. Med dosedanjimi poverjeniki, ki so prejemali po deset ali več izv. KG, bomo izžrebali enega za romanje kot zgoraj.

Zavedamo se, da bi mnogi naši zvesti poverjeniki zaslužili večje nagrade in sicer vsi, ne samo eden, toda naše finančne zmožnosti nam tolike velikodušnosti ne dopuščajo. Zato bomo zaupali žrebu, naj on določi, kdo bodi nagrajen za vse.

Vsa ta žrebanja se bodo vršila dne 11. februarja t. l.

Bralci, ki ste zvesti našemu listu, naročite se nanj!

Naročniki, poravnajte naročnino, da boste deležni žrebanja!

Poverjeniki, pomnožite svojo gorečnost in pridobite nove naročnike!

Vsi: Molimo, delajmo in se žrtvujmo za »Katoliški glas«!

Slovesna služba božja vzhodnega obreda

V KAPUCINSKI CERKVI NA MONTUZZI V TRSTU
V NEDELJO 20. JANUARJA OB ŠTIRIH POPOLDNE

Slovenske vernike tržaške škofije iskreno vabimo, udeležite se izredne službe božje v staroslovanskem jeziku, ki se bo vršila na Montuzzi v nedeljo 20. januarja med svetovno osmino za zedinjenje vseh kristjanov. Zdi se nam koristno, da enkrat tudi naši verniki v Trstu vidijo službo božjo v vzhodnem grško-slovanskem obredu in čas svetovne osmine za zedinjenje je najbolj primeren za to. Službo božjo v vzhodnih obredih za spremembo cerkvena oblast rada dovoli, da tako verniki vidijo vesoljnost prave katoliške vere in skrb svete stolice, ki zlasti v zadnjih desetletjih neutrudno pripravlja in vzgaja nove duhovnike za vzhodne dežele, kamor bodo šli, ko bo božja volja.

Obred svete maše po vzhodnem obredu je popolnoma različen od našega; vse vam bo razloženo na Montuzzi pred začetkom. Sveto obhajilo prejmejo lahko tudi verniki pod podobo kruha in vina. Pri tej sveti maši ob štirih popoldne morete iti k svetemu obhajilu pod navadnimi pogoji. Službo božjo bo imel g. Stanko Janežič iz Rima. Staroslovanske pesmi bodo peli združeni pevci iz raznih krajev. Zberimo se v cerkvi ob 3.45 in molimo pred službo božjo sveti rožni venec za zedinjenje vseh kristjanov. Služba božja bo trajala približno eno uro. Na koncu dobijo vsi prisotni po običaju vzhodnega obreda navadni blagoslovljeni kruh. Tedaj bo istočasno darovanje, pri katerem boste vsi dobili krasno podobico ruske Matere božje.

Ob 5.30 bo v Marijinem domu izredna proslava s prav lepim sporedom, ki bo objavljen v Kat. glasu. Pri vstopu v dvorano dobi vsak udeleženec knjižico-zbornik o zedinjenju, kar so za naš praznik pripravili slovenski duhovniki, ki bivajo v Rimu.

Tržaški verniki, ki z veseljem sprejemate vabilo k službi božji v staroslovanskem ježiku, pridite v velikem številu, povabite mnoge in tako letos tudi mi v Trstu veliko storimo za zedinjenje z našimi vzhodnimi brati!

DUHOVSKA ZVEZA

Za koga boste darovali?

Zadnjo nedeljo 27. januarja bo dan za katol. tisk, ko se bodo pri vseh mašah za slovenske vernike pobirali prostovoljni darovi za slov. katol. tisk. Ta ali oni se bo vprašal, kaj pa bomo s tem denarjem. Del bo šel za kritje naročnin onim, ki »Katol. glas« prejemajo, a ga ne morejo plačevati. Po svetu je namreč precej rojakov, ki so v zelo tesnih razmerah in si lista ne morejo naročiti. Na drugi strani pa so željni dobre besede kakor izsušena zemlja dežja. Takim pošiljamo list zastonj. Toda stroške moramo kriti ravno s prostovoljnimi prispevki in darovi. Iz Seville v Španiji smo v tem oziru prejeli naslednje pismo, ki ga v celoti objavljamo:

Spoštovani g. urednik!

Sveta dolžnost in hvaležnost me veže, da se na koncu leta spomnim onih, ki so mi med letom kaj dobrega storili, med temi ste tudi Vi, g. urednik. Zato Vam iz vsega srca želim srečno pa blagoslovljeno polno novo leto. Naj Vas božje Dete napolni z nebeško radostjo, zraven pa na en ali drug način spusti vrečico lir v predal uprave, da bo tako zamašena luknja dolga, ki ga še imam pri Vas. Če bo kak ameriški stric poslal kak dolar, Vam ga pošljem za naročnino. Če pa tega ne bo, Vam dam vso pravico, da mi list ustavite. Kaj pač hočem! Če nimam kje vzeti, tudi dati ne morem nič. Križ je s takimi nemaniči, kajne, g. urednik? Vse leto sem list v redu prejemal in se ni izgubila nobena številka. Zato prav lepa hvala in Bog plačaj za ves trud.

Vas pozdravlja vdani...

Sličnih rojakov imamo po svetu precej. Ali naj list ustavimo? Nimamo srca. Zato zaupamo, da bodo naši verniki s svojimi darovi omogočili, da bomo tudi takim rojakom mogli še naprej pošiljati naš list brezplačno. (Ured.).

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

OTVORITEV SPLOŠNE BOLNIŠNICE V ŠEMPETRU

V Šempetru so v decembru otvorili prvi del splošne bolnišnice, ki so jo preuredili iz prejšnje bolnišnice za kostno tuberkulozo, ki se je preselila v Valdoltra. V prenovljeni bolnišnici je sedaj kirurški oddelek, oddelek za otroške bolezni, oddelek za ženske bolezni in porodništvo ter oddelek za ušesa, nos in grlo. Omenjeni oddelki razpolagajo skupno s 220 stalnimi posteljami. V Vipavi je ostal še oddelek za notranje bolezni. Delokrog bolnišnice v Šempetru obsega ves goriški okraj ter predele okrog Postojne in Sežane s skupno 140.000 prebivalci. V načrtu je še drugi del splošne bolnišnice, ki naj bi imel še nadaljnjih 480 postelj. S tem bi bilo olajšano, če ne že rešeno težko vprašanje zdravljenja bolnikov na Goriškem pod jugoslovansko upravo. Ureditev in oprema prenovljene bolnišnice sta stali 102 milijona dinarjev.

NAJSTAREJŠA PRIMORKA

Marija Krpan iz Bukovice je brez dvoma najstarejša Primorka. Rodila se je v Beneški Sloveniji in sicer v Pacuhu pred 103 leti. Leta 1880 se je naselila v Bukovico, kjer sta si z možem ustvarila lasten dom in lepo vzgojila devet otrok, izmed katerih sta pa samo dva še živa. Sedaj živi na domu svoje snahe, vdove po najstarejšem sinu, kjer vsi zelo skrbijo zanjo. Ima pa še sedem vnukov in 12 pravnukov. Tudi naš list čestita najstarejši beneški Slovenki in ji želi še kako zdravo in veselo leto v krogu njenih dragih.

RESOLUCIJA

Slovenski javnosti je znana borba naših organizacij, da bi se slovenske šole na Tržaškem in na Goriškem dokončno uzakonile. Kljub temu da so pristojni činitelji prejeli ponovne predloge tržaških in goriških Slovencev, kako naj se ta uzakonitev izvrši, smo obveščeni, da so v tozadevnem zakonskem načrtu predlogi, ki vedejo v postopno likvidacijo slovenskih šol. Na Goriškem nameravajo ukiniti avtonomne slovenske šole ter uvesti na italijanskih šolah samo paralelke za slovenske učence. Poleg tega je v načrtu za Tržaško in Goriško preiskovalna komisija, ki naj ugotavlja ob vpisu otrok na slovenske šole, ali so otroci v resnici Slovenci. Tudi se namerava uvesti pismena prošnja staršev za vpis na slovensko osnovno šolo, kar je proti obstoječim zakonom, ki določajo, da je osnovna šola obvezna. Ti načrti imajo namen, psihološko vplivati na slovenske starše, da se omeji število učencev na slovenskih šolah. Če se zakon v taki obliki sprejme, bo kršil ustavo Italijanske republike zaradi diskriminacije med učenci italijanskih in učenci slovenskih šol. Zakaj na italijanskih šolah ni predvidena nobena komisija, ki naj bi ugotavljala, ali so njih učenci res italijanskega in ne slovenskega izvora. Te nameravane določbe ne morejo imeti nobenega smisla, ako nimajo namena, razvoj slovenskega šolstva na tak način ovirati, da ga nazadnje popolnoma uničijo. To pa bi bilo proti osnovnim človeškim svoboščinam, ki so zajamčene v ustavi Italijanske republike in ki so proizvod tisočletnega razvoja civilizacije celokupnega človeštva. Zato so omenjene nameravane omejitve v razvoju slovenskega šolstva za slovenski narod v Italiji popolnoma nesprejemljive.

Zato sta se dne 4. januarja 1957 sestala izvršna odbora Slovenske demokratske zveze in Slovenske katoliške skupnosti v Trstu ter sprejela sklep, da se bosta obe organizaciji borili z vsemi sredstvi proti temu, da se omenjeni zakonski načrt v taki obliki sprejme, v upanju, da bodo delu za to skupno narodno zadevo posvetile slovenske organizacije vse svoje sile.

Trst, 4. januarja 1957.

Slovenska demokratska zveza
Slovenska katoliška skupnost

Srečanje s predsednikom Körnerjem

Kdor je bil kdaj na Dunaju, ta je včasih gotovo zašel v »Rathauskeller«. To je občinska menza v podzemeljskih prostorih dunajskega županstva, ki je eno najslikovitejših poslopij na Ringu. Tam si človek lahko privošči za majhen denar zadostno in okusno kosilo. Prostori so krasni, postrežba izvrstna, cene pa zelo zmerne.

Ni čuda torej, če ta lokal močno obiskujejo ne samo Dunajčani, temveč tudi tujci. »Rathauskeller« je menza malega meščanskega človeka, dijakov, uradnikov, trgovskih potnikov in vobče manj imovitih ljudi.

Poleti 1954 sem nekega dne tudi jaz zavil z ženo na kosilo v to ljudsko restavracijo. Med raznimi dvoranami se je nama zdela še najmirnejša »Zelena dvorana«. Tako sva se tam usedla za mizo ter si naročila »menu«.

Kmalu za nama je prišel v dvorano star gospod s sivo brado, nekoliko šepav ter se usedel za prazno mizo prav nama nasproti. Med kosilom me je žena opozorila, da ga skoro ni človeka, ki bi se najinemu sosedu ne poklonil z velikim spoštovanjem. Postal sem pozoren. In res sem tudi jaz moral ugotoviti, da ni bilo skoro nobenega, ki bi ga ob prihodu ali odhodu iz dvorane ne pozdravil. Marsikdo je tudi brez kakršne koli formalnosti stopil k njemu ter se z njim razgovarjal. Mislil sem si: To je gotovo kak profesor z dunajske univerze ali kak znamenit zdravnik ali kak znanstvenik. Ko sem nato natakarju plačeval račun, sem ga iz radovednosti vprašal, kdo je vendar ta gospod, ki ga vse pozna in spoštuje. »To je naš zvezni predsednik general Körner« — mi je odgovoril. Povedal je, da prihaja tja redno vsak dan na kosilo kakor kak dijaček ali trgovski potnik, ki nima lastnega doma.

Torej predsednik avstrijske republike, najvišja osebnost v državi, prihaja dnevno v občinsko menzo brez kakršnega koli spremstva ali straže in je vsakomur na razpolago in ima za vsakega dobro besedo in prijazen nasmeh. To me je neizrečeno osupnilo. Prav nihče bi mi ne bil zabranil, da bi tudi jaz ne bil stopil k njemu in se mu predstavil in prepričan sem, da bi bil prav tako prijazen z menoj, čeprav tujcem, kot z vsemi drugimi.

Spomnil sem se na varnostne ukrepe, ki so jih sprejeli v Gorici, ko je nekoč prišel na obisk »ljubljeni dučе«. Že tedne prej so policijski agenti dobili ojačenja iz Rima in so rogovilili po mestu, spravljali ljudi v zapor, pregledovali stanovanja itd. Spomnil sem se na dvojni špalir, ki so ga miličniki in agenti v uniformah in civilu napravili po vseh ulicah, koder se je nato naglo peljal načelnik vlade, ki je trdil, da ima za seboj vse italijansko ljudstvo. In tudi danes, kakor čitam, je v mnogih državah, zlasti v takih, ki imajo »ljudsko oblast«, vsa policija na delu, če se državni načelnik premakne s svojega dvora in gre na ulico. Kakšna razlika! Po eni strani ves ta pomp in varnostni ukrepi, po drugi pa tale predsednik v ljudski kuhinji!

Zdaj čitam, da je Körner v starosti 84 let umrl. Prav z žalostjo sem to zvedel. V časopisih tudi čitam, da je pokojnik kljub temu, da je bil socialist, ostal vedno zvest ud katoliške Cerkve in sicer ne samo na papirju, temveč tudi dejansko. Bil je dober mož in jaz ga bom vedno ohranil v najboljšem spominu.

Dr. S. T.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

KAM BOMO ROMALI 1957 LETA?

Le kam bomo romali v tem letu? O tem se v naši družbi večkrat vprašujemo. Mislimo na tisto skupno veliko romanje, ki ga v Trstu že več let prirejajo naši duhovniki. Želeli bi, da gospodje izberejo zopet kakšen nov kraj, kjer še mnogi nismo bili. Lansko romanje v Oropo nam je ostalo v najboljšem spominu in pričakujemo, da bo veliko skupno romanje organizirano tudi letos. Ali nam morete že v tej številki kaj povedati?

Skupina stalnih romarjev.

*

Veseli nas, da lahko na vprašanje takoj in zadosti odgovorimo. Letos se bo vršilo skupno romanje k Maria Zell v srednji Avstriji. Trajalo bo tri dni; romali bomo zadnje dni julija. Romanje pa ne bo samo tržaško, ampak tržaško-goriško, torej primorsko. V krasnem planinskem mestecu Maria-Zell obhajajo letos 800-letnico svetovno znane Marijine božje poti.

KAJ JE DUHOVSKA ZVEZA?

Večkrat nas kdo vprašuje, kaj je Duhovska zveza. Celo iz Ljubljane smo dobili to vprašanje. Kratko odgovarjamo: Duhovska zveza je stanovska organizacija tržaških duhovnikov. Pred desetimi leti jo je ustanovil sedaj že pokojni g. Andrej Gabrovšček, odobril in potrdil pa tržaški gospod škof. Duhovska zveza se po svojem namenu trudi za organizirano pastirsko delovanje med verniki in je po svojem izvoljenem odboru v stalni zvezi s cerkvenim vodstvom. — Duhovska zveza je ustanovljena tudi na Goriškem z istimi nameni.

SUEŠKI PREKOP — VZROK NEMIROV NA SREDNJEM VZHODU

LINHARTOV VEČER V TRSTU

SLOVENSKI ODER JE PROSLAVIL 200-LETNICO ROJSTVA PRVEGA NAŠEGA DRAMATIKA

V soboto pred božičnimi prazniki je Slovenski oder priredil v Avditoriju Linhartov večer in z njim proslavil prvega slovenskega dramatika in obletnico prve uprizoritve njegove veseloigre Županova Micka.

Prireditev je imela dva dela. Prvega je napisal Janez Prepeluh in je bil namesto slavnostnega govora — kot je navadno ob jubilejih. Zdaj je nastopil Linhart sam in bral iz družinskih spominov. Da to pripovedovanje ne bi utrujalo, je pisatelj Linhartovo pripovedovanje poživljal s projekcijami njegove rojstne hiše, tedanje Ljubljane, Dunaja, deželnega gledališča v Ljubljani, Burgteatra, vsega, kar je Linhart na svoji življenjski poti srečaval in je v zvezi z njegovim delom. Za projekcijami je nastopila folklorna skupina Kulturnega kluba in je izvajala zelo ljubko minuet, ples tedanjega časa, ki je vse drugače dostojen in lep kot pa sedanji. Nadalje je Prepeluh vključil v Linhartovo pripovedovanje petje: pevci zapojo voditelju tedanjega kulturnega dela med Slovenci, Žigi Zojsu, pesmi za god. Razvije se prizor z Zojsom, Valentinom Vodnikom, Linhartom in njegovo ženo, ki zelo nazorno slika vzdušje, v katerem je nastala prva slovenska igra.

Linharta je tu in tam malce nesigurno, vendar pa zelo prisrčno in v slogu igral Livij Valenčič, Vodnika posrečeno Gregor Pertot, Zojsa z veliko poglobljenostjo in resnostjo Drago Štoka, Linhartovo ženo Marija Oficija, Matička pa Edi Košuta.

V drugem delu pa je bila na vrsti Županova Micka. Ta igrica pa je naravnost zaživela in navdušila gledalce. Zelo dobro so odigrali svoje vloge vsi mladi igralci: Schönheima je posrečeno karikiral in povsem prepričal s svojo igro Glavko Turk. Dober Monhof je bil ob njem Marijan Slokar. Gospo iz mesta je z veliko fineso in občutkom za drobne nianse igrala Sonja Polojazova. To je bila gospoda. Režiser pa je igro prestavil na primorska tla. Tako je poudaril razliko med tedanjo gospodo, ki je govorila tedanji knjižni jezik, in kmečkimi ljudmi, ki so govorili v rahlem narečju. Župana je lepo in prav doživeto igral Drago Štoka. Ljubko Micko je prikazala Marija Oficija, nerodnega, a simpatičnega Anžeta Gregor Pertot. Sredi med gospodo in kmetom, a že bolj deželan pa je pisar Glažek. Tega nesrečnega pijančka je zelo spretno igral Ladi Vodopivec, ki kaže veliko daru za komiko.

Gledalci so ponovno nagradili igralce s ploskanjem.

Večer je pripravil in režiral prof. Jože Peterlin, pevski zbor Kulturnega kluba je vodil prof. H. Mamolo, folklorno točko pa je pripravil Gracijan Simoniti.

Linhartov večer je nadvse lepo uspel.

RADIO »GLAS AMERIKE«

Ena najmočnejših in najbolje opremljenih radio oddajnih postaj na svetu je radio postaja »Glas Amerike«. Oddaja za 91 dežel na svetu v še večjem številu jezikov, ker so oddaje za nekatere dežele v več jezikih. N. pr. za Rusijo oddajajo v veliko ruščini, v ukrajinščini, georgijščini, armenščini; za Kitajsko v mandarinščini in v raznih dialektih. Oddaje obsegajo vedno novice in razne komentarje. Poleg tega še poročila o dogodkih v svetu s posebnim ozirom na deželo, kateri je oddaja namenjena. Za Jugoslavijo ima »Glas Amerike« dvojno oddajo, za Srbe in Hrvate ter za Slovence. Za te slednje pa v slovenščini in v angleščini. Oddaje v slovenščini so vsak dan od 18. do 18,15 na valovni dolžini 25 in 41 m; od 18,45 do 19. na dolžini 251 m; od 19,15 do 19,30 na dolžini 379 m ter od 21,30 do 21,45 na valovni dolžini 41 in 49 m. Program v angleščini za Slovence pa je vsak dan od 15,15 do 15,45 na dolžini 1734, 19, 25, 31, 49 m; dalje od 19. do 20. na dolžini 25 in 31 m; od 20. do 22. na dolžini 25 in 35 m (glasba); od 23. do 24. na dolžini 31 m (glasba); od polnoči do ene na dolžini 1734, 31, 41 m (glasba).

Ravnateljstvo te oddaje želi čimbolj ustreči poslušalcem. Zato bi rado vedelo za njih mnenje o tej postaji, da bi moglo oddaje izboljšati. V ta namen je razposlalo vprašalno polo, ki naj bi nanjo poslušalci v zamejstvu in v domovini odgovorili. Ker vemo, da s tem ugodimo našim bralcem, ki gotovo tudi sami poslušajo »Glas Amerike«, objavljamo vprašanja z željo, naj bi odgovore poslali ali na naše uredništvo ali na vodstvo USIS, Via Galatti 1, Trieste. Vprašanja se glase:

VPRAŠALNA POLA

1. Kolikokrat na teden poslušate oddajo Glasu Amerike v slovenščini?
2. Ob kateri uri jo navadno poslušate? — Na kateri valovni dolžini?
3. Katere od sledečih programov najrajši poslušate:
   a) Nedeljski verski program.
   b) Obzorja znanja.
   c) Kulturne programe (literatura, film, umetnost).
   d) Politične komentarje.
   e) Časopisni pregled.
   f) Znanstvene programe.
   g) Razgovore z ameriškimi Slovenci.
4. Katere druge programe bi želeli?
5. Katere od omenjenih programov naj opustimo?
6. Kaj bi predlagali za izboljšanje naših programov v slovenščini?
7. Ali tudi kdaj poslušate program Glasu Amerike v srbo-hrvaščini?

Star(a) sem: manj kot 20 let
med 20 in 40 letom
več kot 40 let
moškega spola
ženskega spola.

Prosimo, povejte nam vaše mnenje o programih Glasu Amerike na omenjena vprašanja in dodajte še druge komentarje, ki jih želite o našem delu.

Poslušajte versko uro na radiu Trst A vsako nedeljo ob 11,30!

Beseda k večeru čeških skladateljev

Violinski mojster prof. K. Sancin je za večer Češke glasbe v Gorici napisal sledeči uvod:

Nocoj vam bomo nudili nekaj violinskih skladb čeških skladateljev, in sicer predvsem nekatere izbrane skladbe dveh prvoborcev češke *romantične* glasbene ustvarjalnosti:

Antonina Dvoraka in *Bedricha Smetane*, ki veljata kot glavna stebra vse češke glasbene ustvarjalnosti sploh. Smetani in Dvoraku sledijo še drugi češki skladatelji novoromantične smeri, kakor Zdenko Fibich, Josep Suk, Vitezslav Novak, Leo Janaček, Karel Jirak, Josef Bohuslav Foerster in še mnogi drugi do najsodobnejših.

Razume se, da na enem samem večeru ne moremo prikazati vseh; slišali pa boste poleg znamenite Dvorakove sonatine op. 100 v štirih stavkih in Smetanove skladbe »Iz moje domovine« še šest krajših skladb Dvoraka, Josefa Suk-a, Franca Drdle in Zdenka Fibich-a.

Ker je ta večer posvečen češki glasbi, ne bo odveč, če povemo v zvezi s tem nekaj besed, ki naj, čeprav samo bežno, nekoliko orišejo glasbeni razvoj na čeških tleh v drugi polovici XIX. stoletja, ko se začenja tudi na Češkem razdobje nove kulturno-umetnostne samostojnosti.

Kakor drugod tako se tudi na Češkem opaža nagel napredek na polju glasbeno umetnostne ustvarjalnosti.

Težnja po politični in kulturni samostojnosti je v tej dobi vedno bolj izrazita v tisti smeri, ki jo nakazujejo velikani češke književnosti: Dobrovsky, Šafarik, Palacky in drugi. Na plan stopajo pesniki, kakor n. pr. Neruda, Vrchlicky, ki utrjujejo izraz češkega narodnega duha, poudarjajoč rodoljubni narodni ponos. Tako se je v razmeroma kratkem razdobju ustvaril tudi češki glasbeni jezik, za katerega imajo največ zasluge genialni skladatelji, pred vsemi Bedrich Smetana in Antonin Dvorak.

Osnovni kamen češki glasbi je položil Bedrich Smetana (1824-84) kot klicar narodnega vstajenja, oznanjujoč borbo za domačo glasbeno umetnost proti tuji navlaki. Poln živega zanosa je posvečal vse svoje sile koristim in razvoju samostojne češke narodne glasbe. Češka glasba je kmalu našla svoj lastni izraz in značaj z romantično miselnostjo. Smetana je bil vsestranski v svojem delovanju in ustvarjanju, nele kot ustvarjajoči in poustvarjajoči umetnik, marveč tudi sposoben organizator. V Pragi je ustanovil češko glasbeno šolo in narodno operno gledališče. Z največjim naporom se je boril proti težavam in spletkam skupine glasbenih konservativcev, ki so mu nasprotovali, očitajoč mu modernizem. Bil je odličen pianist, dirigent in glasbeni kritik. Švedi so ga izvabili v Gothenburg, kjer je pet let vodil filharmonični orkester. V Pragi, kamor se je zopet povrnil in kjer je ostal do konca življenja, si je izdelal svoj osebni, kleni izrazni način, ki je bil prežet z narodnimi prvinami. Tukaj je tudi preživel težko usodo svojih zadnjih let, ko je po oglušenosti končno izgubil še jasnost duha. Stvariteljsko se je Smetana najmočneje izživljal na opernem področju. Bil je samonikla tvorna osebnost ter je znal izčrpati prvine narodne češke glasbe in jih izoblikovati v umetnine visoke kakovosti. Njegovo veliko delo se začenja z opero »Dalibor«. Naletel pa je na odpor zaradi svojih novih idej. V operi »Libuša« je zajel narodno občutje ter nastopil kot prerok boljše bodočnosti svojega naroda. Velik smisel za komiko je pokazal v operah »Poljub« in še posebej v »Prodani nevesti«. Zlasti »Prodana nevesta« je vsa prepojena z dramatičnimi in toplimi liričnimi motivi. Iz te opere diha pristna češka duša ob narodnih pesmih, med katere vpleta češke narodne plese.

Razen osmih opernih del je napisal celo vrsto klavirskih skladb in del komorno-glasbenega značaja. Izmed njegovih devetih simfoničnih pesmi je posebno znan veličastni ciklus »Moja domovina« (Mà vlast), ki obstoji iz šestih samostojnih skladb, od katerih predstavlja vsaka zase zaokroženo umetniško celoto. Te so: »Vyšehrad«, »Vltava«, »Šarka«, »Iz čeških logov in gajev«, »Tabor« in »Blanik«.

S Smetano se dopolnjuje *Antonin Dvorak* (1841-1904), ki je uvedel v češko glasbo še druge nove elemente. Tudi on gradi na češki narodni podlagi, vendar pa prodira v še večjo širino kot Smetana, zlasti v svojih znamenitih oratorijih in kantatah: »Sv. Ljudmila«, »Stabat Mater«, »Requiem«, »Mrtvaški ženin«. Znamenit je njegov ciklus v petih samostojnih delih »Povodni mož«, »Poldnevnice«, »Zlati kolovrat«, »Golobček« in »Pesem o junaku«. Izmed njegovih simfonij je najbolj zaslovela V. simfonija, imenovana »Iz novega sveta« — Predaleč bi zašli, če bi hoteli našteti vsa njegova komorna dela, pesmi in opere. Neminljivo svetovno slavo si je pridobil Dvorak s ciklom 16 slovanskih plesov, od katerih bomo slišali nocoj ples št. 2 in 3 v Kreislerjevi priredbi za violino in klavir.

Druga linija izvira iz Dvorakovega izročila. Dvorak sam je vzgojil med svojimi učenci več pomembnih čeških tvorcev, tako tudi *Josefa Suka* (1874-1935), zelo iskrenega in pristnega poeta, polnega lepe in čiste glasbene lirike — Dvorak ni bil Suku samo tast v srečnem družinskem življenju, temveč tudi duhovni oče njegovega glasbenega življenja. V mlajših letih je bil Suk zaverovan v čisto igro tonov, ki so se mu oblikovali po toplih razpoloženjih po polifonsko usmerjeni zakonitosti, akoravno na osnovi drznejših harmonij. Ta Sukova lirika sije iz njegovih toplo ubranih tonskih podob, ko poje o lepoti narave, ko snuje uspavanke in opeva materinstvo. Vse to odseva iz njegovega tria, kvartetov in kvinteta s klavirjem ter iz njegovih godalnih kvartetov, suit in elegij. Podoben izraz ima v klavirskih skladbah, kot so »Pomlad« in »Poletne impresije«. Ko pa se mu strè osebna sreča, zareže bolečina tudi v njegovo glasbo. Vsa ta občutja so prešla tudi v njegovo tiho notranje zamaknjenje v meditaciji na »Koral sv. Vaclava« za godalni orkester. Njegovo skladbo iz te dobe boste slišali nocoj v podobi »Dumke«, ki predstavlja žalno pesem.

Še pred Sukom je živel in deloval *Zdenko Fibich* (1850-1900); ta je osnoval češko glasbeno dramo. Fibich se je pri tem v nasprotju s Smetano in Dvorakom izogibal skrajne romantične miselnosti in ubral bolj svetovljansko pot. Fibich je zelo gojil klavirsko umetnost; napisal je 352 skladb; v njih se je rahlo naslonil na Schumanna in oblikoval predvsem subtilna lirična razpoloženja, posebno v svojih lepih pesmih, kot je »Poema«, ki ga boste slišali nocoj v instrumentalni izvedbi. Četrti skladatelj tega večera *Franc Drdla* je sicer manj pomemben umetnik, ki ima celo vrsto zelo posrečenih violinskih skladb, kot je njegova »Serenada«, posvečena znamenitemu češkemu virtuozu Janu Kubeliku, in skladba »Spomin«, ki jo bomo slišali nocoj.

Vzhodna maša na Travniku

V nedeljo 20. jan. med svetovno molitveno osmino bo med mašo v cerkvi sv. Ignacija ob 9. uri slovesna maša v vzhodnem grško-slovanskem obredu. Ker je v goriškem mestu le rekdo prilika, da moremo prisostvovati mašam v kakem vzhodnem obredu, vabimo vse vernike, da se te maše udeleže. Med mašo bo pel moški zbor. Z udeležbo pri tej maši pokažimo, da živo čutimo vez z ločenimi brati, za katere hočemo še na poseben način moliti.

Pogreb Marije Podgornik

V četrtek 3. jan. smo pokopali pok. upravnico našega lista Marijo Podgornik. Cerkveni obredi so se izvršili v župni cerkvi na Placuti, potem pa so pokojnico prenesli na pokopališče v Pevmo, kjer je pokopana tudi njena sestra. Tako bosta obe skupaj čakali večnega vstajenja na istem pokopališču, kakor sta v življenju radi živeli skupaj.

Dr. Karel Birsa

ki je bil letos izvoljen na slovenski listi z lipovo vejico za občinskega svetovalca v Gorici, je bil že med volivno borbo precej bolan. Danes lahko poročamo slovenski javnosti, da je g. dr. Birsa v bolnici v Vidmu, kjer zdravniki zagotavljajo, da bo popolnoma okreval. Skorajšnjega zdravja mu želi tudi naš list.

Poziv stolne cerkve

Župnik goriške stolne cerkve v Gorici msgr. Jožef Velci je naslovil na vse vernike poziv, v katerem javlja svoj trden sklep, da obnovi svetinje ukradene iz zakladnice stolne cerkve. Istočasno vabi vse vernike, naj pri tem delu velikodušno sodelujejo s prostovoljnimi darovi. Marsikdo se je že odzval in dal svoj prispevek ali v denarju ali v dragocenostih. Pok. Virginija Viller je na smrtni postelji darovala svojo verižico. »Naj bo za svetogorsko Mater božjo, ki so jo okradli,« je rekla. — Verniki, sledite njenemu zgledu.

Dan matere in otroka - nova diskriminacija

Po vsej Italiji so na praznik sv. Treh kraljev praznovali dan matere in otroka. Tudi v našem mestu so imeli posebne svečanosti in se ob tej priliki spomnili najzaslužnejših mater in potrebnih otrok.

SLOV. KAT. PROSVETNO DRUŠTVO IZ ŠTEVERJANA

priredi v nedeljo 13. t. m. ob 17. uri v občinski dvorani v DOBERDOBU Jalenovo igro v štirih dejanjih

» S R E N J A «

Vstop z vabili. Dobite jih v župnišču in gostilni »Pri Viktoriji« in tudi pred vhodom.

Vljudno vabljeni!

Centralni odbor ONMI, kateremu predseduje že 25 let dr. Luigi Grion, je na ta dan razdelil med dojenčke 1200 oprem v perilu in nagradil 100 mater. V našem mestu je le šest nagrajenk, ostale so iz Ločnika, Gradiške, Gradeža, Sagrada, Tržiča, Ronk, Krmina, Turjaka in drugih krajev Furlanije. Med njimi ni niti ene slovenske vasi in tudi ne slovenskih mater. In vendar je po naših vaseh še mnogo zglednih mater s številnimi otroki, ki bi zaslužile javno priznanje za vestno izpolnjevanje vseh zakonskih in družinskih dolžno ti. Naj jim bo v zadoščenje zavest, da za njihove zasluge ve Bog, ki jim bo gotovo bogato poplačal njih trud in žrtve. A tudi mi vsi se jih s hvaležnostjo spominjamo in jim želimo, da bi v svojem zaslužnem delu za Boga in za narod nikdar ne omagale.

† Dr. Franc Vidmar

V 80. letu starosti je umrl v Gorici upok. sodni svetnik dr. Franc Vidmar. Pokojni je bil sodnik tudi v Bovcu in Cerknem. Po upokojitvi je živel v Gorici skupaj z družino. Zaradi svojega narodnega prepričanja je bil pod fašizmom pet let interniran. Družini naše sožalje.

Drugi redni občni zbor SKAD-a

Ob novem letu navadno vsakdo pogleda nekoliko nazaj v staro leto ter pretehta svoje dejanje ter nehanje. In to predvsem organizacije. Tako je tudi Slov. katol. akademsko društvo imelo v sredo 2. jan. na sedežu društva v Katoliškem domu svoj drugi redni občni zbor.

Člani so ob tej priliki pregledali delovanje društva v preteklem letu. V glavnem je bilo opaziti, da je društvo v svoji aktivnosti napredovalo v primeri z lanskim letom. Tako je poleti priredilo anketo med vsemi slovenskimi visokošolci v zamejstvu. Predvsem pa se je izkazalo s proslavo 200-letnice rojstva W. A. Mozarta v juniju ter z Večerom češke glasbe v decembru. Eden izmed namenov SKAD-a je med drugim nuditi našemu občinstvu umetniške kulturne večere. Pred kratkim pa je skupno z zastopniki ostalih slovenskih akademskih organizacij stopilo v akcijo za obrambo slovenskih šol na Goriškem.

Potem ko je bil potrjen stari odbor, se je razvila plodna debata, v kateri so posamezni člani podali svoje mnenje ter predloge za nadaljnje delovanje SKAD-a v novem akademskem letu.

Zločin ob Soči

V petek 4. januarja sta se zaročenca Robert Cerani, po poklicu arhitekt in njegova zaročenka Ana Visintin, učiteljica, zadrževala s svojim avtom na nekem samotnem kraju. Tedaj je stopil k njima neznanec ter iz samokresa izstrelil proti njima sedem strelov. Trije streli so zadeli Ceranija v prsi, dva pa Visintinovo. Zločinec je zbežal, Cerani pa je imel še toliko moči, da mu je uspelo pripeljati sebe in zaročenko v bolnišnico sv. Justa na Korzu. Tu so jima zdravniki nudili takojšnjo pomoč. Njuno stanje je zelo resno, tako da se zdravniki niso še izjavili. Policija vztrajno išče morilca, a do sedaj so ostala vsa poizvedovanja brezuspešna, zato tudi ni mogoče še razumeti, kaj je bilo vzrok temu zločinu.

Ponovna žrtev vojne

V četrtek 3. januarja popoldne se je zgodila na Vrhu huda nesreča. Iz še nepojasnjenih vzrokov je 16-letnemu Leopoldu Devetaku z Vrha eksplodirala v rokah 75-milimetrska topovska granata, še izza prve svetovne vojne, in ga strašno razmesarila. Ob detonaciji so prihiteli na kraj nesreče domači, ki so poskrbeli za takojšnji prevoz nesrečnega mladeniča v goriško bolnišnico. Tam so mu zdravniki morali odrezati obe nogi, hude poškodbe pa ima še po obrazu in rokah. Njegovo stanje je resno.

Sv. Ivan

Ob zaključku božičnih praznikov se oglašamo v »Katoliškem glasu« tudi Slovenci iz svetoivanskega predmestja. Saj je prav, da kaj o nas poroča »Katoliški glas«, ker je ta list pri nas precej razširjen; gotovo ima med nami več bralcev kot katerikoli drug slovenski list.

Pri nas rasejo nove hiše kot gobe po dežju. Tako bomo v prostor nad cerkvijo

SLOVENSKI ODER V TRSTU

priredi

v nedeljo 13. januarja ob 16h v kinodvorani v NABREŽINI

veseloigro Janeza Prepeluha

»VEČER BELIH VRTNIC«

v kratkem sprejeli spet nekaj sto novih ljudi, verjetno preseljenih iz podrtin starega mesta. V povojnih letih se je med nami naselilo okrog deset tisoč novih ljudi. Zato ni čudno, da je bila med letošnjo polnočnico cerkev zelo natrpana. Med temi molilci pa si le težko ugledal kak znani obraz, zakaj v morju novih ljudi se kar utapljamo. Poleg stalnih novih naseljencev imamo v kasarni nad cerkvijo nad tisoč istrskih beguncev. Reči moramo, da so naši ljudje med prazniki slovensko službo božjo kar dobro obiskovali; celo na Novega leta dan so proti običaju v velikem številu prišli. Ob nedeljah in praznikih imamo tu dvojno službo božjo za slovenske vernike, ob sedmi in ob deseti uri. Popoldansko službo božjo imamo zanje v zimskem času ob treh popoldne, poleti ob štirih.

Letos je bilo v načrtu, da se bo oddajala na slovenski radijski postaji služba božja na božični dan, kakor se je to vršilo prejšnje leto. Zaradi tehničnih ovir je ta oddaja odpadla. Zato smo oddajali službo božjo na praznik svetih treh kraljev. Naš pevski zbor nam je za to priliko pripravil izbran spored: Orlovo »Slovensko mašo«, Mavovo »Božično noč«, Filejevo »V zvezdicah žari nebo«, Sattnerjevo »Božičnico« in znano »Angelsko petje«, kot je v »Božjih spevih«. Pevski zbor je odpel vse točke dovršeno in z neko lahkoto. Vidi se mu, da je dobro izvežban. Petje so zelo lepo dopolnjevale orgle. Upamo, da se je obnesel tudi prenos. Ti nastopi zelo dvigajo službo božjo, zato je želeti, da bi se pogosto vršili.

Svetoivančanom lahko povemo, da smo v Gorici njih petje dovolj jasno slišali in bili z njimi zadovoljni. Želeli bi le še več takih oddaj, posebno ob tako intimnih praznikih kot so božični. (Op. ured.).

Bazovica

Na praznik sv. Treh kraljev je 12 naših fantov, po dvomesečni resni pripravi in po uspešno dovršenih izpitih vstopilo v povsod znano društvo SKAVTOV. Slovesne zaobljube so napravili v župni dvorani ob 2h popoldne. Pri slovesnosti so bili navzoči: brat starešina, to je vrhovni vodja vseh slovenskih skavtov na Tržaškem, gospod prof. Ivan Theurschuh, brat duhovni vodja vseh skavtov č. g. Lojze Zupančič in lepo število skavtov s Tržaškega. Pred zaobljubami je starešina kratko, a jedrnato razložil navzočim pomen skavtizma. Za tem je duhovni vodja blagoslovil rute in klobuke novincev. Na kar so sledile zaobljube, ki so bile napravljene na zelo slovesen način. Končno je še brat duhovni vodja razložil pomen skavtske zastave in kroja. Za zaključek pa so se bazoviški skavti pridružili ostalim skavtom in se podali z njimi na Gročanščico, kjer so z velikim navdušenjem igrali skavtom priljubljeno igro.

Novim skavtom želimo, da bi bili zvesti svojim zaobljubam, to je, da bi vedno služili Bogu, domovini in bližnjemu. Dal Bog, da bi se jim pridružili še mnogi drugi mladeniči, ki bi z njimi vred dozorevali v take može, kakršni so bili njihov ustanovitelj in predniki.

Prihodnjo nedeljo bomo predvajali španski film »Moški, ženske in duhovniki«. Film je sodoben, živahen, vsebinsko zelo bogat. Veseli boste, če ga boste videli. Pridite tudi iz sosednih vasi!

R A J B E L J

»Včasih je luštno b'lo,
zdaj pa ni več tako,«

bi tudi mi lahko zapeli z narodno pesmijo. V decembru sta nas obiskala najprej sveti Miklavž, nato pa še božiček. Oba sta po vasi nabirala prostovoljne prispevke in jih nato razdelila med najbolj ubožne družine. Število teh se je v zadnjem letu zelo povečalo zaradi znanih neljubih dogodkov v preteklem letu. Obdarovanje se je kar dobro obneslo in so ljudje precej prispevali; nad 70 tisoč lir samo v denarju.

G. župnik in kaplan sta v cerkvi namestila 8 električnih peči, tako da je sedaj pri sv. maši precej prijetno in ne zebe več kot je prej. Kljub temu je cerkev dosti manj obiskovana nego prejšnja leta. G. župnik je to tudi omenil na Silvestrovo ob zahvali. Vzrok za to pa je iskati predvsem v novih razmerah, v katerih sedaj živimo. Novi gospodarji nas polagoma navajajo novih metod. Prej smo v rudniku sicer pridno delali, ali nihče se ob določeni uri ni bal sesti in v miru použiti svojo malico. Sedaj pa vse hiti kot za stavo, samo da izkoplje čim več rude. Četudi je ta samo gramoz za na cesto, da je le veliko število ton nakopane rude. Zato tudi pri malici nihče nima časa pomisliti, kaj pravzaprav je, vsak le v naglici požira kot bi kradel. Postali smo nekam dizorientirani, mlačni in brezbrižni za vse, seveda tudi za cerkev. To se pozna v zmanjšanem številu sv. obhajil; bilo jih je dva tisoč manj kot lani.

Po letu 1956 nam ni nič žal. Saj je bilo leto velikih nesreč, vojn in socialnih borb. Tu v Rajbeljnu pa dveh velikih stavk. Smrt je tudi imela precej bogato žetev, bolj kot v letu 1955. Med ljudstvom je nastala psihoza usmeritve na levo. Smatra se namreč za prodano in misli, da mu morejo odpomoči le levičarski sindikati. Tako mi tu v malem doživljamo sedaj krizo, ki jo je svet doživljal pred oktobrsko revolucijo v velikem. Čudimo se, da se naši gospodarji niso v 40 letih po komunistični revoluciji še nič naučili. Jih bo treba zopet učiti kozjih molitvic? Bolje bi bilo, ko bi sami prišli k pravi pameti.

Radio Trst A

Nedelja, 13. januarja: 9.00 Kmetijska oddaja. — 11.30 Vera in naš čas. — 12.00 Oddaja za najmlajše. — 13.30 Glasba po željah. — 17.00 Slovenski zbori. — 19.15 Velike ljubezni. — 20.30 Bellini: MESEČNICA, opera v 2 dejanjih.

14. jan.: 19.15 Radijska univerza. — 20.30 Orkester Srečka Dražila. — 21.00 Predavanje. — 22.00 Slovenske balade. — 22.35 Schubert: Sonata v A Duru.

15. jan.: 13.30 Glasba po željah. — 19.15 Zdravniški vedež. — 21.00 Giuseppe Adami: BELI LASJE, igra v 3 dejanjih - igrajo člani Radijskega odra.

16. jan.: 12.55 Vokalni kvintet. — 14.00 Dalmatinske pesmi. — 18.30 Pisani balončki. — 19.15 Radijska univerza. — 21.00 Obletnica tedna. — 22.15 De Falla: Noči v španskih vrtovih.

17. jan.: 19.15 Šola in dom. — 21.00 Dramatizirana zgodba, nato Straussove melodije. — 22.15 Schubert: Simfonija št. 3.

18. jan.: 13.30 Glasba po željah. — 18.00 Gershwin: Koncert za klavir in orkester. — 19.15 Radijska univerza. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.00 Iz svetovne književnosti in umetnosti. — 22.15 Slavni pevci.

19. jan.: 12.55 Jugoslovanski motivi. — 16.00 Utrinki iz tehnike in znanosti. — 16.15 Slovenski motivi. — 18.30 Glasba za naše malčke. — 19.15 Sestanek s poslušalkami. — 21.00 Teden v Italiji. — 21.15 Slovenski oktet. — 21.35 Rimski Korsakov: Šeherezada.

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*

Tiska tiskarna Budin v Gorici

R A Z N O

BOŽIČ MALE URŠIKE

V Stuttgartu v Nemčiji je obolela petletna Uršika Schelmier za neozdravljivo boleznijo: leucemijo. Obupanim staršem so zdravniki izjavili, da ne bo dočakala Božiča. Mala Uršika pa je svojo mamico neprestano izpraševala po Jezuščkovem prihodu in se ga veselila kakor vsi otroci po krščanskih družinah. Zato je mama sklenila, da bo k mali Uršiki Jezušček prišel že v novembru. Pogozdovalni urad ji je rade volje ugodil predčasno sečnjo smrečice, še več, ko so meščani zvedeli za žalostni primer uboge deklice, so kar tekmovali med seboj, kdo bo na smrt obsojenemu otroku podaril lepšo igračko. In tako je prišel Jezušček k mali Uršiki v noči 22. novembra in ji prinesel zvrhane koše daril, v njeno nedolžno srčece pa obilico tihega zadovoljstva in srečc. Kmalu zatem je Urška legla in ni več vstala. Božično drevesce so ji prinesli v sobo, poleg postelje so postavili igračke in mala Uršika se je lahko pogovarjala z dobrim Jezuščkom, ki je bil letos do nje izredno bogat. Nekaj dni pred Božičem je Uršika mirno zaspala in vse mesto je žalovalo za deklico, za katero se je Jezušček letos predčasno rodil.

OBDAVČEVANJE FILMSKIH IGRALCEV

Največje imetje ima igralec Vittorio De Sica, ki so ga obdavčili za 56 milijonov lir letnih dohodkov. Sledijo mu Totó s 35 milijoni, Sophia Loren s 16 milijoni, Alberto Sordi s 15 milijoni, Mastroianni z 12 milijoni in tako navzdol do Ane Magnani in Silvane Pampanini s 3 milijoni.

Nesmiselno bi bilo, da bi se mi navadni zemljani jezili nad bajnim bogastvom filmskih zvezd in zvezdnikov, ko pa smo mi sami pripomogli do njihovega bogastva. Vsak naj naredi račun, kolikokrat je v preteklem letu obiskal kinodvorane in koliko je tam potrosil, in potem naj se ne čudi, če je bogastvo filmskih igralcev tako veliko.

KADILCI BOGATIJO DRŽAVO

Italijanski kadilci so v preteklem letu obogatili državo za 391 milijard lir. Povprečno je vsak državljan pokadil za 8.000 lir tobaka. Največ so ga pokadili v Lombardiji in sicer za 65 milijard, najmanj v Bazilikati v južni Italiji, za komaj 2 milijardi in 748 milijonov.

O B V E S T I L A

VZHODNI ZBORNIK *Kraljestvo božje 1957* bo izšel za teden svetovne molitvene osmine v mesecu januarju. Obravnaval bo zanimiva in pereča vprašanja krščanskega Vzhoda. Komur je draga edinost Cerkve in čuti ljubečo skrb posebno za ločene slovanske brate Ruse, Bolgare in Srbe, bo zbornik z veseljem sprejel in bo skušal biti med Vzhodom in Zapadom spravni most.

OBVESTILO VOJNIM OŠKODOVANCEM

Do 10. januarja bo na razglasni deski na goriškem županstvu razobešen seznam tistih vojnih oškodovancev, ki so že prejeli vojno odškodnino, pa je bila previsoka in bodo morali sedaj državi vrniti delež, ki jim ne pripada.

ZAHVALA

Družini Podgornik, globoko ganjeni od številne udeležbe pri pogrebu sestre, svakinje, sestrične

Marije Podgornik

se prav toplo zahvaljujeta vsem čč. gg. duhovnikom ter znancem in prijateljem, ki so tako pobožno spremili pokojnico k večnemu počitku.

Gorica, 3. januarja 1957.

ZAHVALA

Ob prenosu našega dragega in nepozabnega

Staneta Lutmana

s pokopališča v Dolu na štandreško pokopališče se še enkrat toplo zahvaljujemo vsem udeležencem, zlasti še čč. gg. župnikoma iz Jamelj in Štandreža, pevskemu zboru in darovalcem cvetja.

Dol, 6. januarja 1957. *ŽALUJOČA ŽENA IN DRUŽINA*

27. JANUAR - NEDELJA ZA NAŠ KATOLIŠKI TISK